

Opinia prawna dotycząca nabycia prawa do nagrody jubileuszowej

Przedmiotem opinii są zasady nabywania prawa do nagrody jubileuszowej w kontekście rozwiązań przyjętych w ustawie z dnia 26 września 2025 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1432), zwanej dalej ustawą nowelizującą.

Ustawa nowelizująca dodała do Kodeksu pracy¹ dwa przepisy, tj. art. 302¹ i 302², przy czym dla analizy będącej przedmiotem niniejszej opinii kluczowe znaczenie ma pierwszy z nich. Na jego mocy rozszerzony został katalog okresów, które nie będąc okresami świadczenia pracy w ramach stosunku pracy, są wliczane do okresu zatrudnienia. Konstrukcja ta, stanowiąca nawiązanie do (a wręcz powielenie) mechanizmu zawartego w art. 302 Kodeksu pracy powoduje, że okresy tych aktywności wpływają na uprawnienia pracownicze, które są uzależnione od stażu pracy.

Na gruncie Kodeksu pracy, najbardziej dobitnym przykładem takiej sytuacji jest wymiar corocznego urlopu wypoczynkowego, który wynosi 20 lub 26 dni, w zależności właśnie od stażu pracy.

Uprawnieniem, którego dotyczy niniejsza opinia jest prawo do nagrody jubileuszowej. Należy tu mocno podkreślić, że świadczenie to nie ma charakteru powszechnego – nie przewiduje go Kodeks pracy, a jego źródłem są przepisy poszczególnych pragmatyk pracowniczych oraz (ewentualnie) specyficzne źródła prawa pracy, takie jak układy zbiorowe pracy lub regulaminy wynagradzania. Ma to o tyle istotne znaczenie, że jakkolwiek szeroko pojęta idea nagrody jubileuszowej, w kontekście zasad nabywania prawa do niej (tj. uzyskanie określonego stażu zatrudnienia) będzie występowała niezależnie od źródła przewidującego to świadczenie, to pojawiać się mogą określone różnice pomiędzy poszczególnymi grupami zawodowymi uprawnionymi do tego świadczenia (np. czy uwzględnia się wyłącznie staż zakładowy, czy też ogólny)².

Zagadnienie, które sygnalizowane jest jako budzące wątpliwości dotyczy sytuacji osób, które po objęciu ich przepisami ustawy nowelizującej³, poprzez wykazanie okresów wymienionych w art. 302¹ Kodeksu pracy, przekroczyły próg stażu pracy uprawniający je do uzyskania nagrody jubileuszowej określonego stopnia. W szczególności dotyczy to sytuacji osób, które w poprzednim stanie prawnym nie spełniały przesłanki nabycia prawa do nagrody jubileuszowej (ze względu na zbyt krótki staż pracy), a po nowelizacji do ich stażu pracy zostały doliczone wcześniej nie

¹ Ustawa z 26 czerwca 1974 r., t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 277, ze zm.

² Należy jednak zauważyć, że wówczas gdy nagrodę jubileuszową przewidują określone pragmatyki pracownicze przyjmowane rozwiązania wykazują jednak pewien stopień zbieżności.

³ Tj. od dnia 1 stycznia 2026 r. w przypadku pracownika zatrudnionego u pracodawcy będącego jednostką sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.) albo od pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy nowelizującej w przypadku pracownika zatrudnionego u pracodawcy niebędącego jednostką sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

uwzględnianie okresy zatrudnienia, w wyniku czego ich staż pracy liczony według nowych zasad przekracza długość uprawniającą do nagrody jubileuszowej.

Wątpliwości wynikają z brzmienia art. 6 ustawy nowelizującej, zgodnie z którym:

Uprawnienia pracownicze wynikające z wliczenia okresów, o których mowa w art. 302¹ § 1-7 ustawy zmienianej w art. 1, do okresu zatrudnienia przysługują od dnia nabycia prawa do tych uprawnień, ale nie wcześniej niż od dnia:

1) wejścia w życie niniejszej ustawy, w przypadku pracownika zatrudnionego u pracodawcy będącego jednostką sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.) albo

2) określonego w art. 9, w przypadku pracownika zatrudnionego u pracodawcy niebędącego jednostką sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Jego cel można określić jako wyłączenie możliwości wstecznego nabywania uprawnień uzależnionych od stażu pracy.

Ze względu na wskazywany brak jednolitości regulacji związanych z nabywaniem prawa do nagrody jubileuszowej, a w szczególności możliwe rozbieżności w przypadku gdy źródłem tego uprawnienia jest akt prawa wewnątrzzakładowego (co dotyczy przede wszystkim tzw. sfery prywatnej) dla nadania dalszym uwagom wymiaru praktycznego skoncentrują się one na sytuacji członków korpusu służby cywilnej⁴.

W konsekwencji konieczne jest skupienie się na ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 409, ze zm.), a dokładniej rzecz biorąc na art. 91 tego aktu. Regulacje dotyczące prawa do nagrody jubileuszowej zawierają także § 5 i 6 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie określenia stanowisk urzędniczych, wymaganych kwalifikacji zawodowych, stopni służbowych urzędników służby cywilnej, mnożników do ustalania wynagrodzenia oraz szczegółowych zasad ustalania i wypłacania innych świadczeń przysługujących członkom korpusu służby cywilnej (t.j. Dz.U. z 2025 r., poz. 670).

W myśl art. 91 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej za wieloletnią pracę członek korpusu służby cywilnej otrzymuje nagrodę jubileuszową w wysokości:

- 1) po 20 latach pracy - 75% wynagrodzenia miesięcznego;
- 2) po 25 latach pracy - 100% wynagrodzenia miesięcznego;
- 3) po 30 latach pracy - 150% wynagrodzenia miesięcznego;
- 4) po 35 latach pracy - 200% wynagrodzenia miesięcznego;

⁴ Aczkolwiek w przypadku gdy prawo danej grupy zawodowej do nagrody jubileuszowej będzie ukształtowane w sposób zbliżony wówczas wnioski zawarte w analizie będzie także można odnieść do tych grup.

5) po 40 latach pracy - 300% wynagrodzenia miesięcznego;

6) po 45 latach pracy - 400% wynagrodzenia miesięcznego.

Wynika z tego, że ustawową przesłanką nabycia prawa do nagrody jubileuszowej jest osiągnięcie określonego stażu pracy (lat pracy).

Dodatkowo ust. 2 tego artykułu wprost przewiduje, że do okresów pracy, o których mowa w ust. 1, wlicza się wszystkie poprzednie zakończone okresy zatrudnienia oraz inne udowodnione okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

Z kolei zgodnie z § 5 ust. 1 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów członek korpusu służby cywilnej nabywa prawo do nagrody jubileuszowej w dniu upływu okresu uprawniającego do tej nagrody albo w dniu wejścia w życie przepisów wprowadzających nagrody jubileuszowe.

Konsekwencją zestawienia tych regulacji jest wniosek, że prawo do nagrody jubileuszowej powstaje w momencie spełnienia przesłanki wymaganego stażu pracy, przy uwzględnieniu w nim (tj. w stażu) innych okresów niż samo zatrudnienie pracownicze, o ile podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze.

Skoro zatem do dnia 1 stycznia 2026 r. członkowie korpusu służby cywilnej nie mogli uwzględniać w tym kontekście okresów wskazanych w art. 302¹ Kodeksu pracy, to tym samym do dnia 31 grudnia 2025 r. okresy te nie wpływały na nabycie prawa do nagrody jubileuszowej. Innymi słowy, członek korpusu służby cywilnej, który do dnia 31 grudnia 2025 r. nie wykazał 20 lat stażu pracy (w rozumieniu ówczesnego stanu prawnego) nie nabył prawa do tego świadczenia.

Z dniem 1 stycznia 2026 r. nastąpiło z mocy ustawy nowelizującej uznanie nowych, wcześniej pomijanych, okresów aktywności za wliczane do okresu zatrudnienia (a tym samym są one od tego dnia okresami, o których mowa w art. 91 ust. 2 ustawy o służbie cywilnej).

Jeżeli w wyniku powyższego liczba lat pracy (w rozumieniu art. 91 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej) danego członka korpusu służby cywilnej przekroczyła np. próg 20 należy przyjąć, że to właśnie w tym dniu ten członek korpusu służby cywilnej spełnił przesłankę nabycia prawa do nagrody jubileuszowej. Innymi słowy, to dzień 1 stycznia 2026 r. staje się dniem, w którym uzyskiwany jest staż wymagany do nabycia prawa do nagrody jubileuszowej.

Nie jest właściwe uznanie, że przesłanka ta została spełniona w przeszłości gdyż przed dniem 1 stycznia 2026 r. wskazany w powyższym przykładzie członek korpusu służby cywilnej nie legitymował się stażem 20 lat pracy. Jest to oczywistą konsekwencją faktu, że przed dniem 31 grudnia 2025 r. okres, np. prowadzenia przez osobę fizyczną pozarolniczej działalności lub okres wykonywania przez osobę fizyczną umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami Kodeksu

cywilnego stosuje się przepisy dotyczące zlecenia nie uprawniały do nabycia prawa do nagrody jubileuszowej.

Przykładowo, członek korpusu służby cywilnej, który na koniec 2025 r. wykazywał 18 lat stażu pracy i jednocześnie przez 5 lat prowadził działalność gospodarczą⁵, z dniem 1 stycznia 2026 r. będzie mógł wykazać 23 lata stażu pracy. Nie oznacza to jednak, że prawo do nagrody jubileuszowej nabył 3 lata temu (w roku 2023), gdyż wówczas nie posiadał 20 lat stażu pracy (w świetle stanu prawnego na 2023 r.).

Innymi słowy, nie ma w tej sytuacji podstaw do przywoływania art. 6 ust. 1 ustawy nowelizującej, gdyż uprawnienie (do nagrody jubileuszowej) nie powstało wcześniej niż dzień wejścia w życie tej ustawy. Wręcz przeciwnie – uprawnienie to powstał właśnie dokładnie z dniem 1 stycznia 2026 r.

Oczywiście w pełni znajdują tej sytuacji zastosowanie reguły przyjęte w § 5 ust. 4 i 5 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów, co oznacza, że członek korpusu musi w odpowiedni sposób udokumentować okresy, o których mowa w art. 302¹ Kp, a sama wypłata nagrody jubileuszowej powinna nastąpić niezwłocznie po przedstawieniu tych dokumentów pracodawcy.

Reasumując, w razie uwzględnienia w latach pracy członka korpusu służby cywilnej okresów wymienionych w art. 302¹ Kodeksu pracy, w wyniku czego przekroczył on próg uprawniający go do nagrody jubileuszowej momentem nabycia prawa do tego świadczenia jest dzień 1 stycznia 2026, albo dzień w którym dostarczył on pracodawcy odpowiednie dokumenty potwierdzające wykonywanie przez niego określonych aktywności.

W szczególności, prawo do nagrody jubileuszowej w takiej sytuacji nie powstaje przed dniem 1 stycznia 2026 r., co wyłącza sięganie w tej sytuacji po art. 6 ustawy nowelizującej, w zakresie w jakim przepis ten wyłącza wsteczne nabywanie uprawnień pracowniczych.

Opinię sporządził

dr hab. Jakub Szmit

⁵ Przy założeniu, że okres ten nie pokrywał się z innymi okresami zaliczanymi do okresy zatrudnienia (art. 302¹ § 10 Kodeksu pracy).